

SLOVENSKI NAROD.

Imaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez listodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljalstvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravištvu telefon št. 85.

Ali bo Avstrija razpadla?

II.

Ni vse zlato, kar se sveti, to velja tudi o mameči perspektivi, ki se pri prvem pogledu kaže Nemčiji, ako anektira avstrijske pokrajine doli do Adrijanskega morja.

Nevarnosti te ekspanzivne politike bi bile ogromne, ker bi ta politika ne izzvala samo ljutega zunanjega odpora, marveč bi povzročila tudi hude konflikte in spore v svoji lastni hiši.

Aneksija avstrijskih dežel po Nemčiji bi nesporno imela za njuno posledico intervencijo drugih držav, kar se sme s tem večjo gotovostjo trditi, ker je notorično, da je hohenzollernska država docela izolirana v svetovnem koncertu in nima niti enega odkritosrčnega prijatelja.

Z okrepitevijo Nemčije bi bil za dan obtežen udarec evropskemu ravnanju.

Prva država, ki bi stopila na plan, da prepreči opasno ojačenje Nemčije, bi bila Francoska, ki v svojem interesu ne more nikdar dovoliti, da bi se Nemčija povečala na stroške Avstro-Ogrske, zakaj čim bi Nemci anektirali avstrijske pokrajine, bi bila Francija v nevarnosti, da izgubi svojo eksistenco kot vele-sila in vsak čas bi se ji bilo bati, da v doglednem času tudi zanjo postane akutno vprašanje o »biti ali ne biti«, vprašanje, kdaj pride tudi nanjo vrsta, da jo pogoltne in požre nemški kolos.

Denimo, da bi Angleška v tem konfliktu ostala nevtralna, česar se absolutno ni nadejati, je več nego gotovo, da bi se zapletli v vojno Rusija in Italija, in sicer kot zvesti zaveznici francoske republike.

Takisto pa je tudi sigurno, da bi v tem slučaju stopile na pozorišče balkanske države, smatrajoč to za dobrodošlo priliko, da se odškodujejo na stroške Avstro-Ogrske.

Kakor čudno to tudi zveni, vendar je verjetno, da bi v tem slučaju našla Nemčija najbrže edinega zaveznika v — Ogrih, a tudi te le proti koncesijam, ki bi nemara ne bile baš po vsenemškem okusu.

Toda pomoč Ogrske bi ne bila posebne vrednosti za Nemce, prvič ker Ogrji nimajo svoje artiljerije, drugič pa ker bi se Romunska ne mogla vzdržati skušnjave, da bi ne izkoristila te krize in ne skušala dobiti v svoje roke Erdeljske.

Neizogiben rezultat nemških poskusov si prilastiti avstrijske pokrajine bi torej bila evropska koalicija proti Nemčiji.

Toda ne oziraje se na zunanje komplikacije ni ideja aneksije avstrijskih dežel tako enostavna, kakor se zdi na prvi pogled.

Ako bi se Nemčija zadovoljila s 7 nemški govorečimi pokrajinami, z Gornjo in Dolno Avstrijsko, Solno-graško, Tirolsko, Predarlško ter z deli Stajerske in Koroške, kaj se naj potem zgodi s Češko?

Čehi sami niso močni dovolj, da bi si v vsakem oziru zagotovili svojo popolno državno samostojnost, tudi v slučaju ne, ako bi ne imeli doma sovražne nemške manjšine, ki bi zapletala notranji problem.

Na unijo Čehov z Ogrsko ni misliti in tako bi Čehom ne prostajala druga pot, kakor naslanjati se na Rusijo in iskati opore pri krvnih sobratih na severu.

S tem bi si Rusija kot pokroviteljica zlate Prage pridobila ogromne geografske in strateške koristi in uresničile bi se proroške Bismarckove besede: »Gospodar Češke bo tudi vladar Evrope.«

Nemčiji bi torej ne preostajalo drugega, kakor anektirati tudi Češko z Moravsko, akeja, ki bi naravno izzvala najljutejši odpor med 6 milijonskim češkim narodom. Vrhutega pa bi nudili Čehom krepko oporo in zaslonbo tudi Jugoslavlani — Slovenci, Hrvati in Srbi, zakaj Nemci bi se v tem slučaju v svojem prodiranju proti jugu ne mogli ustaviti pred Celovcem ali Mariborom nego bi si svojili i Trst in adrijatsko morsko obal.

In dejansko se mora imenovati posest pristanišča na Sredozemskem morju, ki bi bilo v direktni zvezi s Hamburgom in Bremenom, kot glavna privlačna točka nemške ekspanzivne politike.

To bi pa naletelo na najobupnejši odpor pri vseh onih narodih, ki verujejo na ustanovitev velikega jugoslovanskega kraljevstva in povzročilo bi dolgotrajno in utrudljivo goriško vojno v slovanskih alpah.

Toda denimo, da bi se Nemčiji posrečilo uspešno zadušiti združeni slovanski odpor, vendar bi mahoma stala pred kočljivim problemom, v svoji državi venomer držati na nape-tih vajetih 12 milijonov smrtnih svojih sovražnikov — Slovanov.

A to bi še ne bilo vse! Okupacije Trsta bi ne trpel mirno tudi italijanski narod, ki bi se kot

en mož dvignil proti nemškemu poskusu.

Vojna z Italijo bi bila neizogibna posledica.

Italija bi stopila na stran zapadnih držav in Hohenzollerncem bi vstal morda kot edini zaveznik turški sultan, Abdul Hamid. In Rusija? Ta bi se morda dala potolažiti z zagotovitvijo bogatega plena.

In ta plen bi mogli edino biti Galicija in Bukovina.

Aneksija Galicije po Rusiji pa bi bil prvi korak za vstajenje Poljske. Združena glavna dela poljskega naroda bi tvorila kompaktno državo s 13 milijoni prebivalcev, kar bi imelo za njuno posledico, da bi Prusija svoje Poljake težje vladala, kakor kdaj prej.

V tem pogledu bi se nevarnost preje povečala kakor pomanjšala z zmago ruske revolucije, katere neizogibna posledica je, da se prizna Poljski popolna avtonomija.

Toda tudi Nemški državi v sedanjem sestavu bi aneksija avstrijskih dežel ne bila baš v korist. Predvsem bi nehala biti — protestantska država.

Sedaj šteje Nemčija okoli 35¹/₄ milijona protestantov in 20 milijonov katolikov. Z aneksijo avstrijskih pokrajin bi se razmerje med protestanti in katoliki spremenilo, ker bi v tem slučaju stala Velika Nemčija 41 milijonov katolikov in samo okroglo 35³/₄ milijona protestantov. Dalekosežna posledica te spremembe bi bila, da bi si izvojeval absolutno premoč v državi katoliški center, ki že v sedanjem državnem zboru tvori jeziček na tehtnici.

Ne da bi še razpravljali o nadaljnjih nevarnih posledicah za sedanjo Nemčijo, ako bi anektirala avstrijske provincije, lahko že na temljivo povedanega z vso gotovostjo trdimo, da bi bila Nemčija tista država, ki bi prišla v največjo nevarnost in v najhujšo stisko, ako bi skušala svojo ekspanzivno politiko povzročiti razpad Avstro-ogrške in s tem nanjane stroške okoristiti.

Vodilni krogi v Nemčiji vedo to dobro, zato bi si stokrat premislili, predno bi stopili na opolzko in opasno pot, ki vodi sicer k ruini Avstro-Ogrske, a ne daje nobenih jamstev, da bi zajedno ne telebnila v prepad s težkim trudom jedva zvarjena država Hohenzollerncev!

Torej s strani Nemčije ne grozi Avstro-Ogrski nobena nevarnost!

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 24. oktobra.

Današnja seja, vsaj sprva, je bila bolj podobna velikemu sejmu, kakor pa zborovanju ljudskih zastopnikov. Poslanci so stali v gruči po kuluarjih in po zbornici ter živahno gestikulirajoč razpravljali o burnih prizorih, ki so se včeraj doigrali v »rdeči dvorani« med grofom Sternbergom in socialnimi demokrati. Pretežna večina poslancev je obsojala tako izzivajoče postopanje grofa Sternberga, kakor tudi način, kako so socialni demokrati reagirali na to izzivanje.

Najbolj so se za Sternberga zavzemali seveda posamni krščanski socialci ter češki in slovenski klerikalci. Svoje dni niso bili klerikalci prav nič zadovoljni s Sternbergom, a odkar se je prelevil v klerikalec, jim je silno simpatičen in zagovarja jo in opravičujejo ga, če preobrača še tako neumne kozole.

Med tem se je razširila po zbornici vest o demisiji obeh čeških ministrov dr. Fořta in dr. Pacaka. Dasi so se vesti o demisiji širile že več dni, vendar ni nihče pričakoval, da bi se uresničile tako hitro, zato je sporočilo, da je demisija čeških ministrov docela gotova stvar, povzročilo veliko senzacijo. Naravno je, da se je o vesti v poslanskih krogih živahno razpravljalo in da se je v krog diskusij pritegnil tudi položaj celotnega kabineta. Nekateri poslanci so zastopali mnenje, da je s to demisijo tudi opasno omajano stališče Beckovo, drugi pa so naglašali, da s tem dogodkom ni nimalo tangirano stališče barona Becka. No, kakor se kaže, demisija čeških ministrov ne bo vplivala na položaj celokupnega kabineta.

Seja se je otvorila ob poludvanajstih. Pred prehodom na dnevni red je predsednik dr. Weisskirchner naznanil izid volitev v kvotno deputacijo. Izvoljeni so bili tile poslanci: Abrahamoviz, Baumgartner, Ellenbogen, Kaiser, Némec, Hoek, Povše, Rolsberg, pl. Fuchs, dr. Fiedler in Urban.

Nato je izrekel predsednik svoje obžalovanje radi včerajšnjega skandala med Sternbergom in socialnimi demokrati, nakar se je pričela raz-

prava o njem predlogu ruskega poslanca Hlibovickega o gospodarski ločitvi Avstrije od Ogrske. Med govorom predlagatelja se je zbornica skoro izpraznila, večina poslancev je odšla v kuluarje in v restavracijo. Ko je pričel glavni govornik dr. Markov v svoj govor v ruskem jeziku, je nastal na klopek ukrajinskih poslancev velik hrup. Nekateri vročerni ukrajinci so hoteli navaliti na Markova, ki so ga ubranili samo češki radikalci, da ni bil dejanski insultiran. Med češkimi radikalci in ukrajinci se je vnel hru-pen prepir, da dolgo ni bilo mogoče ničesar slišati. Ko je govoril še posl. Hajn kot glavni protigovornik, je zbornica z veliko večino predlog odklonila. Takisto je zbornica tudi odklonila predlog dr. Markova o pospeševanju gospodarske produktiv-ske sposobnosti kmečkega prebivalstva.

Ker je posl. Breiter svoj nujni predlog o upravnih razmerah v Galiciji umaknil, je predsednik z nervozno hitrostjo, kakor da bi se bal, da bi se v zadnjem momentu še vložil kak nujni predlog, odredil prvo čitanje in ga odločil. Predlog je bil oddal besedo prvemu govorniku češkemu radikalcu Chocu. Čim je ta svoj češki govor končal, se je debata prekinila in jelo se je zopet na dolgo in široko prati umazano perilo grofa Sternberga.

Zbornica je do sedmih zvečer s potrpežljivostjo poslušala ljubeznivosti, ki so si jih pravili Sternberg in socialni demokrati, računajoč na to, da bo vsaj v bodoče mir, ako se nasprotnikom da prilika, da si povedo vse, kar jim teži srce, in da se pošte-no izpustejo. Če se bo to pričakovanje izpolnilo, je vzpričo značaja grofa Sternberga zelo dvomljivo.

Predlog

poslanca Ivana Hribarja in tovarišev zaradi uvrstitve c. kr. cestnih, rečnih in pristaniških mojstrov v kategorijo c. kr. državnih uradnikov; nadalje zaradi službenih razmer služabništva v izvršilni službi pri justični upravi.

I.

Z regulacijo plač državnih slug, katera regulacija se je izvršila leta 1899, in na katero se je z vseh strani čakalo z največjimi nadami, doživeli so c. kr. cestni, rečni in pristaniš-

LISTEK.

Čez trnje do sreče.

Povest.

(Dajle.)

IV.

Elvira se je kaj hitro naveličala samotnega in enoličnega življenja na deželi. Prve dni, ko ji je bilo vse novo, ko ni še nikogar in ničesar poznala, je bila radovedna in ljubezniva. Narava je pač ni mikala, a zanimala se je za gospodarstvo in za gospodinjstvo. Oglevala si je itak ne veliko posestvo, pregledala vse kote in v gradiču in stikala celo po shrambah in po hlevih. A kmalu se je tega naveličala in postajala od tistega dne vse bolj nervozna in sitna. Vse ji je presedalo, stara gospa Košanica s svojimi gospodinjskimi nauki in materinskimi nasveti, posli s svojo preprosto zaupljivostjo in tržani s svojo roboto samozavestjo. Najbolj je to občutil Anton, a tolažil se je, da je Elvira velikomestna dama, ki je prvič na deželi in mora šele prestopiti naravno krizo, ki jo povzroči vsaka velika prememba, predno pozabi na mestne navade in se zivi v nove razmere.

»Pomislite samo,« je pravil svoji materi, »da tu ni ne promenad, ne elegantnih toalet, ne koncertov, ne gledaliških predstav, da sploh nič-

sar nimamo, kar nudi mesto. Elvira to pogreša in zato je zdaj nestrpna, sitna in neprijazna. A polprite ji njo, polagoma se zivi in dobro bode izhajali z njo, saj je sicer blaga in dobra.«

Stara gospa ni ugovarjala svojemu sinu, a zmajevala je z glavo, kakor bi dvomila o Antonovih zadnjih besedah. Tekom nekaterih tednov je bila namreč stara gospa spoznala svojo snovo že toliko, da ni več verjela, da bo zakon njenega sina srečen. Zdelo se ji je, da je Elvira brezsrčna in lokava, a tako strastna, da v prena-gljenosti nehoti razkrije svoj pravi značaj. Opazovala jo je zato z veliko nezaupnostjo, kajti skrbelo jo je, kaj da bo s ponosnim in občutljivim sinom, če tudi on spozna lastnosti svoje žene. Vedela je, da pride prej ali slej gotovo ta trenutek in hotela je Antona pripraviti do tega, da bi se pravočasno pokazal svoji ženi, da je on gospodar in da velja v hiši njegova volja. Mislila je, da se tako Antonov zakon postavi v pravi tir. Toda doslej se ti njeni poskusi niso obnesli. Anton je bil še tako zaslepljen in tako zaverovan v svojo ženo, da materinih namigavanj ni razumel, naravnost pa se stara gospa še ni upala povedati svojega mnenja.

Kar je Elvirino kolikor toliko umljivo slabovoljnost povečevalo, je bilo vedenje sosedov. Po prihodu na gradič sta Anton in Elvira napravila obiske pri vseh sosedih in pri višjih uradnikih v bližnjem trgu. Poseti so

se jim sicer vrnili, a potem je prenehalo vse občevarje. Osabna in domisljiva Elvira ni ugajala sosedom, njeno vedno bahaštvo jim je bilo zoperno, njeni nastopi so razodevali slabo vzgojo, najbolj pa je sosedje odbijalo to, kar je Elvira imenovala svoje velikomestne moderne nazore.

Elvira je dobro čutila, da je družabno nekoliko bojkotirana in vedela je tudi dobro, da je tega kriva konservativna aristokratka, ki je bila izdala parolo, da ni mogoče občevariti z gospo, ki nastopa kakor kaka lahkoživa natakarka in ki javno govori, da so vse ženske svojim možem brez vsake izjeme zveste samo iz strahopetnosti in samo ker se boje za svoj položaj v hiši in v družbi. Ta Elvirina izjava je krožila po celem okraju in je nakopala Elviri sovraštvo vseh žensk.

Ta družabna osamljenost je Elviro huje bolela, nego je sama mislila, ta je bila glavni vzrok njene nestrpnosti in njene ujedljivosti, ki sta jo najbolj občutila njen mož in njegova mati. Prišedši na gradič je Elvira sanjarila, da bo igrala veliko vlogo, da bo dominirala, da bo prva dama v celem okraju, da bo senzacija in privlačna sila vseh priredb in da potisne vse drugo žensko na stran, a doživela je tako hudo razočaranje, da ga ni mogla prenesti.

Koncem šolskega leta je prišla Pavla domov. Anton jo je šel z vozom čakati na bližnji kolodvor, pred gradičem pa se je zbrala vsa trška

mladina, da pozdravi priljubljeno tovarišico.

»Ko sem se jaz pripeljala, se ni živa duša zame zmenila,« je ježno mrmrala gospa Elvira, motreč z okna veseli mladi svet, ki je bil zbran pred gradičem. »Stara gospa me je pritiskala na svoj modere, ki si ga je meni na čast nadela, stara kuharica je zakodakajala svoj »Kistihand« in sprejem je bil pri kraju. Zdej pa delajo tako, kakor bi pričakovali kako prinkezinjo.«

Elvira je čutila napram Pavli neko instinktivno sovraštvo, ki je je pa sklenila zatajevati, da se ogne vsakemu razporu. Uganila je, da bi utegnula priti v neugoden položaj, če bi se ne razumela s Pavlo, kajti Anton in njegova mati bi se gotovo postavili na Pavlino stran in potem bi bilo ne le življenje na gradu neprijetno, nego morda tudi konec Elvirini oblasti nad možem.

Pridrval je voz, množica pred gradičem je zavriskala in že je stala Pavla sredi med dekleti, ki jih je objemala in med fanti, ki so ji podajali roke. Naglih vprašanj, hitrih odgovorov in veselih vzklikov kar ni bilo konca.

»Pavla — pojdi vendar, saj veš, koga moraš pozdraviti,« je silil Anton, ko mu je to pozdravljanje le predolgo trajalo in je potegnil svojo hčer s seboj k vratom.

Na grajskem pragu je stala gospa Elvira. V njenem sreju je sicer valovala jeza, da se Pavli tako malo

mudi se ji pokloniti, a zatajevala je spretno svoja čuvstva. Ko se ji je Pavla približala, je razprostrla roke in s sladkim glasom vzdihnila:

»Pridi na moje srce, hčerka moja; dasi te še ne poznam, te vendar ljubim.«

Pavla je morala na to povabilo mačeho objeti in poljubiti, a izvila se ji je hitro iz rok in rekla hladno:

»Milostiva — preveč me častite.«

»Milostiva mi pravi,« se je zasmejala Elvira, a njen smeh je bil očito prisiljen. »Ne reci mi nikdar več tako,« je potem naglo in z ljubeznivo karajočim glasom dostavila, »reci mi mama, videla boš, da sem dobra in da te bom vedno rada imela.«

Pavla se takega sprejema ni nadejala in ga je bila resnično vesela. Hvaležno se je nagnila in poljubila mačeho roko.

»Ljuba mama — tudi jaz vas bom vedno rada imela.«

A težko ji je šla beseda »mama« čez zobe. Spomnila se je svoje prave matere, počivajoče na bližnjem pokopališču in postalo ji je težko pri sreju, da je komaj zadržala solze.

Tudi pri večerji se je gospa Elvira trudila, da si pridobi simpatije in prijateljstvo Pavle. Anton in njegova mati sta kar strmela, kako zgovorna in zabavna je bila Elvira tu večer in stara gospa je začela misliti, da je svojih snehi morda le delala krivico, češ, prave družbe ni imela, prijateljice ji je treba, potem bo že

mojstri ne le veliko razočaranje, temuč tudi zapostavljenost, da, degradacija.

Do takrat obstoječih razdelitev plač v razrede dobivali so letne plače 350,400 in 450 gld., a vsi ostali c. kr. državni sluge, razen vratarjev, so mogli le doseči plačo 350 gld.

Na podlagi tega izrednega stališča, ki so ga zavzemali v c. kr. državni službi, in z ozirom na zahteve, ki so se stavile na nje, so si drznili upati, da se bodo pri bodoči regulaciji plač c. kr. cestni, rečni in pristanišni mojstri uvrstili v uradniško kategorijo.

Britko jih je tedaj moralo dirniti, ko so zvedeli, da pri regulaciji plač ne le niso napredovali, temuč nazadovali, ker so jih uvrstili le v tretjo in drugo kategorijo plač slug.

Tudi zakon z dne 19. februarja 1907, drž. zak. št. 34 z naredbom vred z dne 22. marca 1907 št. 2410/M. J. jim je prinesel z otvoritvijo I. plačilnega razreda jedva imena vredno gmotno zboljšanje, nikakor pa ne takega, kakršno bi odgovarjalo njihovi vsestranski uporabi.

Posebno opozarjajo podpisani, da je uvrstitev c. kr. cestnih, rečnih in pristaniških mojstrov v uradniški čin tembolj upravičeno, ker so posredno in neposredno udeleženi pri upravljanju visokih denarnih zneskov.

Njih delokrog in njihova mnogostranska službena uporaba odgovarja najmanj c. kr. manipulacijskim uradnikom drugih strok.

V vseh strokah c. kr. državne uprave je med uradniki z visokošolsko izobrazbo in slugami se kategorija pomožnih organov, ki uživajo uradniški značaj, le državna stavbna služba je še izključena od uporabe takih kategorij državnih uradnikov, dasi tudi to službo vodijo le uradniki z visokošolsko izobrazbo.

Z ozirom na to razlago predlagajo podpisani:

Visoka zbornica skleni:

C. kr. vlada se poziva, nemudoma ukreniti vse potrebno, da se c. kr. cestni, rečni in pristanišni mojstri uvrste v kategorijo c. kr. državnih uradnikov in se s tem splošno uredi in se jim enako odmerijo potnine, druge pristojbine ter službeno razmerje v vseh kronovinah.

II.

Visoka zbornica skleni: »C. kr. vlada se poziva, da uredi službene razmere služabništva v izvršilni službi justicijske uprave po sledečih točkah:

1. Naslov c. kr. uradnih slug se naj spremeni tako, da bodo vsi sluge, ki so v izvršilni službi, v prihodnje imeli naslov c. kr. sodni eksekutorji ali sodni izvršitelji z značajem poduradnika in da bodo vsled tega uživali tudi prejemke I. plač. razreda.

2. Uradni sluge se naj izločijo iz sedanjega službenega statusa in naj se ustanovi zanje enoten status c. kr. sodnih eksekutorjev vsakega višje deželno sodnega okrožja.

3. Za dosego novo ustanovljenih poduradniških mest kot c. kr. sodnih eksekutorjev se naj zahteva, da kompetent naredi skušnjo po šestmesečni poskusni praksi iz izvršilnega reda, inštrukcije za izvršilne organe in dotičnih postavnih določb. Onim, ki so ob uveljavljanju teh določb že dalje nego tri leta v zadovoljnost v izvršilni službi, se lahko spregleda ta skušnja. Podelitev novoustanovljenih poduradniških mest se izvrši konkurencijskim putem.

4. Za izvršilno službo je uporabiti razen izvršilnih uradnikov le c. kr. sodne eksekutorje, ki so kvalificirani

po točki 3. Službene dolžnosti zadnjih se raztezajo samo na izvršilna dejanja in druga v to stroko spadajoča uradna dejanja.

5. Namesto dosedanje službene obleke naj se prizna c. kr. sodnim eksekutorjem letni pavšal v znesku 80 K ali naj se pa uvede za nje službena obleka, ki odgovarja značaju poduradnikov.

Na Dunaju, 16. okt. 1907.

Ivan Hribar, Bulin, Mr. Zemlička, dr. Hlibowizki, dr. Hajn, Kalina, Fresl, Roblek, Srdinko, Ježovnik, V. Kotlař, Drtina, inž. Neumann, Josip Kotlař, Tresić, Masaryk, Vuković, Choc, Strekelj, Prodan, Hyrš, Bjeladinović, Perić, dr. Holý, dr. Rybář.

Kriza v češkem taboru.

Dunaj, 24. oktobra. V današnji seji mladočeskega kluba sta ministri dr. Fořt in dr. Pacak izjavila, da sta sklenila demisionirati. Položaj v češkem klubu se je poostilr zategadelj, ker so češki agrarci in klerikali izjavili, da v sedanjih razmerah ne morejo poslati svojih zastopnikov v ministrstvo, češ, da se ne morejo ogreti za vlado, ki izrecno odklanja češke narodne zahteve. Ta izjava zna imeti za posledice, da bodo šle vse češke skupine v opozicijo. — Češki klub je naprosil oba ministra, naj z demisijo počakata 24 ur, čemur sta se oba ministra tudi udala. Potemtakem pade odločitev v jutrišnji konferenci čeških voditeljev.

Praga, 24. oktobra. »Česke slovo« piše, da Mladočehi še vedno upajo najti pota, kako bi bilo mogoče oba češka ministra držati na ministrskih stolicah, zato se je odločitev odgodila na 24 ur. Jutri bodeta oba češka ministra pri ministrskem predsedniku urgiral odgovor glede čeških zahtev, a nihče ne pričakuje zadovoljivega odgovora. Mladočeski poslanci iz Moravske groze z izstopom iz kluba, in tudi dr. Kramář ne ve, ali bi naj češka ministra držal ali ju pustil pasti.

Glasiło českých agrarcev »Venkov« poroča, da si češki agrarci ne žele zastopstva v ministrstvu ter nikakor ne mislijo izriniti mladočeskimi ministrov. Nadalje so agrarci pripravljali, pristopiti k enotnemu klubu, ki bi bil kompetenten za narodnostna vprašanja.

Dunaj, 24. oktobra. Ministrski predsednik baron Beck je imel danes daljšo konferenco z ministroma Fořtom in Pacakom. Jutri dopolne se zbere parlamentarna komisija češkega kluba, ki ima potem popoldne plenarno sejo. Zvečer se je govorilo, da se je položaj izboljšal ter je vendar še mogoče, da ostaneta češka ministra na svojih mestih.

Nov ban na Hrvaškem?

Zagreb, 24. oktobra. Iz Oseka se poroča »Pokretu«, da je grof Rudolf Norman zato izstopil iz hrvaško-srbske koalicije, ker je dobil z Dunaja migljaj, naj se ne vede politično nevtrarno, da bo za dani trenutek pripravljen za kandidata za banovo stolico. Grof Norman pa baje hrvaščine niti zmožen ni.

Hrvaško-madžarski konflikt.

Budimpešta, 24. oktobra. Hrvaški poslanci so večeraj odpotovali iz Budimpešte. K proračunski razpravi pa pridejo zopet polnoštevno v parlament. Sicer pa so se odločili hrvaški delegatje izrekli obstrukciji, ker se hočejo izogniti vsaki madžarski pretvezi za revizijo poslovnika.

je z začudenjem vprašala Pavla. »Ali se mar ž njim ne razumeš?«

»Ne govori tako! Elvira te je sprejela s posebno ljubeznivostjo in ti hoče biti dobra prijateljica.«

Pavla je na to zatrdilo stare gospe povela glavo in nekaj trenutkov molčala, potem je tiho stopila k stari gospe in ji poljubila roko.

»Lahko noč, mamica.«

»Ali že odhajaš? Saj si komaj prišla!«

Pogledala ji je motreče v obraz in nato tiho vprašala:

»Kaj ti je? Ali ti mar Elvira ne ugaja?«

»Presladka je in preveč vsiljiva,« je odgovorila Pavla. »Zdi se mi, kakor bi ne spadala med nas. A moram jo krivično sodim, ker svoje umrle matere ne morem pozabiti, toda danes moram že reči, da mi ne ugaja in strah me je, da ne bom dobro izhajala z njo.«

»Pojd spat, otrok,« je naglo rekla stara gospa, hoteč pretrgati ta pogovor, ki jo je prestrašil in je Pavlo poljubila na čelo. »Danes ti je vse novo v hiši, čez nekaj časa boš že drugače sodila.«

Tako je govorila stara gospa, mislila pa je drugače, da namreč povzroči Pavlin prihod nove in še hujše viharje v prej tako srečni hiši.

(Dalje prihodnjik.)

Stranka nemadžarskih poslancev na Ogrskem.

Budimpešta, 24. oktobra. Klub nemadžarskih poslancev se je bavil v večerajnji seji s proračunom Ker nemadžarski poslanci nimajo zupanja do vlade, tudi ne bodo privolili proračuna. Svoje stališče pojasnijo v posebni predlogi. Tudi proti ustavnim garancijam nastopijo nemadžarski poslanci. V ponedeljkovi seji bo stranka razpravljala o svojem stališču napram drugim parlamentarnim strankam. Dasi je bila stranka objavljena, naj imenuje svoje kandidate za razne odseke, s čimer je bila stranka priznana za parlamentarno, vendar je madžarska večina izpustila nemadžarske kandidate iz vseh važnejših odsekov, kjer hočejo ostati Madžari brez nadležne kontrole.

Trgovinska pogajanja s Srbijo

Dunaj, 24. oktobra. Iz srbskih vladnih krogov se razglašajo, da Pašićeva vlada sklene z Avstrijo trgovinsko pogodbo le pod sledečimi pogoji: 1. Izvoz mesa se ne sme omejevati z nikakim kontingentiranjem. 2. Klavnice, ki se ustanove v Srbiji, ne smejo kontrolirati avstrijski in ogrski živinodržavniki. 3. Izvoz mesa na nekatere trge Avstro-Ogrske se ne sme omejevati. — K tem pogojem dostavlja »Wr. Allg. Ztg.«: »Ako so ti pogoji resnični, potem je jasno, da Pašićevi vladi sploh ni na tem, da bi se sklenila trgovinska pogodba z Avstrijo.«

Belgrad, 24. oktobra. Danes popoldne se je tudi trgovinski minister odpeljal na Dunaj k trgovinskim pogajanjem.

Vstaši v Macedoniji

Carigrad, 24. oktobra. Konzularne brzojavke naznanjajo, da je bolgarska četa napadla in zažgala patrijarhiščno vas Rakovo pri Bitolju. Izmed 200 hiš jih je ostalo le osem. Ker se je izvršil napad ponoči, je mnogo oseb zgorelo. Dosedaj so našli pet ožganih trupel.

Punt v Maroku.

Pariz, 24. oktobra. Mulej Hafid je zapustil 21. t. m. Marakeš, toda ni še znano ali pride v Casablanca ali v Mogador. — Vojasstvo, ki bi bilo moralo iti v Tanger, je dobilo nepričakovano ukaz, da odrine v Mogador, kjer se je gubernator izrekel za sultana Muleja Hafida.

General Liantey je imel v Rabatu razgovor s sultanom Abdulom Azimom zaradi alžirske mejne policije. Sultan je priznal, da policija popolnoma odgovarja dogovorom na konferenci v Algecirasu.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 25. oktobra.

— O »Jugoslovanskem klubu«, zlasti pa o poslancu Hribarju je nazival »Slovenec« v zadnjih dneh celo kopo najpodlejših laži. Dasi je že vsak razsoden človek lahko sprevidel, koliko je dati na »Slovenec« tendenciozne vesti, vendar izjavljamo vnovič, oprti na informacije na kompetentnem mestu, da so vse dotične »Slovenec« vesti od kraja do konca zlobno zlagane. V klubu ni nobenega nesoglasja, marveč vlada v vseh vprašanih najpopolnejša harmonija, kakor še nikdar, odkar obstoji klub. K tej razveseljivi konsolidaciji, ki je zavladala v klubu, pa je največ pripomogel, to bodi povedano, častiti »Slovenec« s svojimi brezstidnimi, gadnimi napadi. Takisto še bode vnovič konstatirano, da je zlobna izmišljotina trditev, da bi bil ministrski predsednik poklical k sebi parlamentarno komisijo »Jugoslov. klub«, odnosno dr. Ploja ter jo »ošteel« radi poseta v Pešti. Na druga zavijanja dobi »Slovenec« primeren odgovor pri drugi priliki.

— Idrijska realka in dr. Šusteršič. V »Slovenec« se kadi dr. Šusteršiču, kakor da bi si pridobil na glavne zasluge, da se ima v doglednem času podržaviti idrijska realka. To je goli humbug, zakaj dr. Šusteršič nima v tem oziru prav nobenih zaslug in če se javno baha, kakor da bi on izposloval podržavljenje realke, je to samo lišpanje s tujim pavovim perjem. V položaju bi bili, stvar temeljito pojasniti. Ker pa akciji za podržavljenje nečemo škodovati, raje molčimo. Govorili pa bomo, ko pride za to čas in ko se ne bo več treba bati, da bi škodovali dobri stvari.

— Državni poslanec gosp. Ivan Hribar je daroval, kakor smo že večeraj javili, del svojih poslanskih dijet v dobrodelne svrhe in sicer 600 K »Radogoj«, 400 K »Božnim mešanom«, 200 K pa v vzgojevalne namene.

— Začetek razpora na Koroškem. V sredo zvečer je imelo v Celovcu svoj letni občni zbor »Dijaško podporno društvo«, čigar predsednik je

dr. Janko Breje. Znano je, da je v zadnjem času grdo blatilo koroške akademike Podgore - dr. Brejevo glasilo »Mir«. Napredni elementi so za te žalitve hoteli imeti zadoščenje ter so na tem obnem zboru zahtevali, naj dr. Breje kot eden glavnih inspiratorjev »Mira«, ki je grozil naprednim dijakom z odtegnitvijo podpor, odstopi, ker kot tak ne spada na predsedniško mesto »Dijaškega podpornega društva« čigar naloga je, da podpira vse podpore vredne dijake ne glede na njihovo politično mišljenje. Odborniki Scheinigg, dr. Hudelest in Apil so izvajali konsekvence ter odstopili, dasi se zahteva, naj odstopi dr. Breje, ni malo ni tika la njihovih oseb, zakaj njihovo zares narodno mišljenje in pošteno prepričanje je vzvišeno nad vsak dvom. Dr. Breje, na katerega so edino letele strelce, pa je ostal trdokožen ter izjavil, da ne odstopi, češ, da je izvoljen na tri leta. Treba je res imeti rinocersko kožo, ako se kdo hoče postaviti na tako stališče! Na to se je zahtevalo, naj se dá v »Miru« primerno zadoščenje žaljenim akademikom, no, tudi tega predloga dr. Breje ni hotel dati na glasovanje, češ, da ni bil vložen pravočasno. Radi tega nečuvnega postopanja je nastalo med zborovalci veliko razburjenje in da se izogne vsem eventualnostim, je dr. Breje jadrno zaključil zborovanje. — Sam na sebi se zdi ta dogodek v Celovcu malenkosten in brezpomemben, v resnici pa je dalekosežna važnost, ker izpričuje, da so se pričeli ločiti duhovi že tudi na Koroškem. Zato lahko z gotovostjo trdimo, da je s konfliktom na obč. zboru »Dijaškega podpornega društva« položen temelj razdoru na Koroškem.

— Blazno blebetanje naših »Nemecov«. Piše se nam s Spod. Štajerja: V zadnji celjski »Deutsche Wacht« z dne 24. oktobra t. l. spet stresa člankar »Tw.« t. j. Teutwart, svojo modrost. (Za nas Slovence jo ima ta mož kar na cente zmirom pripravljene!) Ne ozirali bi se sicer na njegova izvajanja, a naravnost nas izziva v to, ne mogoče po temeljitosti svojega modrovanja, pač pa po budalosti svojih argumentacij. — Med drugim pravi, da je le vlada kriva, da se vzdržujemo Slovenci; iz lastne moči bi tega nikdar ne zmogli! »Aus eigener Kraft hätte es den Slovenen nie gelingen können, den Auflösungsprozess zum Stillstand zu bringen und den Volkskörper neu zu beleben!« Zdaj pa vemo. In kako, za boga, pa se je to vendar zgodilo! »Den grössten Gefallen hat ihnen aber die Regierung damit erwiesen, dass sie dem ganz verfallenen Volke zu einer Schriftsprache verhalf, dem bekannten »Neuslovenisch!« — Dä, dä, ta šmentana »novoslovenščina«, ta vam dela preglavice! Je pač vrag, če se jezik izobrazuje. Kako se je pa vaša nemščina glasila pred letom — 1848? Pojte, pojte! Sove, vi prikrivate lastno svojo mizerijo... Sicer vedno bagatelizirati naš jezik in njegovo veljavo ter niti nečete priznati, da kje veljavno eksistuje; a nakrat pa pravite sami: »Die Slovenen verteilen sich nicht nur auf Krain, Steiermark, Kärnten (tudi?) Küstenland und die Grafschaft Görz und Gradiška, es gibt aber noch slovenische Volkspuren (kako milostno!) sogar in Italien und Westungarn.« — Tako pripoznavanje seve ne velja bogve kaj, a značilno je. — Po »Tw.«-ovem modrovanju bi Slovenci sploh nikdar ne imeli književnega jezika; — saj je naš jezik baje le jezik »der Bauern«, niti bi ne bili kdaj postali narod!! To je povzročilo vse država. »Wenn der Staat nicht durch Schule und Amt für die Einbürgerung der neuslovenischen Kunst-Sprache (!) Sorge getragen hätte, so wäre es nimmer zu einer slovenischen Nation gekommen!« — To je že višek etnografske vede! Pero nam zastaja, kar ne moremo dalje. Blažena nemška temeljitost! — In se nahajajo bebeli, ki tako brezmiselnost prebavijo.

— Namestnik princ Hohenlohe v slovenski umetniški razstavi. Včeraj se je mudil namestnik princ Hohenlohe čez pol ure v slovenski umetniški razstavi v Trstu. Visokega gosta je sprejel predsednik razstave g. višjesodni svetnik Gabrijelečič, ki mu je predstavil navzoče umetnike. Princ Hohenlohe si je natanko ogledal razstavo in ni mogel prehlaviti jo. Rekel je, da je bil prijetno presenečen, ker kaj takega ni pričakoval; slovenska razstava, da bi mogla častno nastopiti celo na Dunaju. Upa, da saj enkrat na leto bodo slovenski umetniki razstavljali svoje slike v Trstu in obljubil je celo, da hoče sam pomagati za razcvet slovenske umetnosti.

— Iz cestne službe. Upokojeni orožniški postajevodja Anton Gaspari in stražneštter državne žrebarne na Selu pri Ljubljani Josip Scanda sta imenovana za cestna mojstra in sicer prvi za St. Peter na Notranjskem, drugi pa za Ljubljano.

— Iz državne veterinarske službe. Okrajni živinodržavnik Ivan Račar je premeščen iz Litije v Krško, okrajni živinodržavnik Ivan Demšar pa iz Ljubljane v Litijo.

Dobra prilika za inseriranje se nudi slov. trgovcem in podjetnikom pri družbi sv. Cirila in Metoda na njenih novouvedenih računskih listkih. Ti računski listki so se v kratkem že precej razširili po Slovenskem in brez vsakega dvoma se jih bo kmalu našlo v vsaki narodni gostilni, pa tudi v narodnih prodajalnah. Na hrbtu listkov se bodo natisnili inse-rati, ki bodo gotovo priporočene trgovine seznanili s slovenskim običinstvom. Cena inseratov je zmerna in se določi po dogovoru z vodstvom, ki je na razpolago za tozadevne informacije.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gosp. urednik! Vi imate neko grdo razvado, ker objavljate med dnevnimi novicami v vašem listu brezplačno reklamne notice, pozive in vabila k raznim veselicam posameznih društev. Svetujem vam to-le: V prihodnje objavite take notice o teh raznih veselicah le tedaj, ako daruje dotično društvo vsaj 1 krono, manj ne, več lahko, za našo družbo sv. Cirila in Metoda. Vsako drugo notice v koš.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v soboto (nepar) se uprizori tretjič v sezoni ljubka Audranova opereta »Punčka«, v kateri nastopi vse operetno osebje. — V nedeljo igra dramsko osebje v Celju, kje se uprizori Bernsteina tridejanjska igra »Tat«. — Za torko se pripravlja Masseneta velika opera »Manon«, v kateri so se nekatere vloge nanovo zasedle.

Slovensko gledališče. K snočni reprizi glume »Dva srečna dneva« nimam posebnih opazk, ki bi se tikale same uprizoritve, h komadu samemu pa bi omenil še enkrat, da je silno plitev, in da bi pri sestavljanju repertoira pač ne smeli biti merodajni samo docela neumetniški, slučajni motivi. Gotovo je, da bi se s kakim drugim jedratejšim delom, in naj si bo tudi gluma, dosegel višji finan-cijalni in moralni uspeh, ki bi ostal trajen, in bi ne izgubil vsak vtisk še isti večer, ali bi ne zapustil zoprnega okusa kot dela te vrste. — Uprizoritev je bila boljša od prve, tempo hitrejši, a poudariti mi je še enkrat, da se letos zopet — kar lani ni bil slučaj — sliši na odru preveč češki naglas. Ali res tega ni mogoče odpraviti? Slabo naglašajo g. Haasen, in niti gospa Kreisova se še ni privadila slovenskemu naglasu. Igrali so kot se spodobi, v štilu veseloigre, lahko in živo, podali so kos vsakdanjega življenja, in to je prav. Od zadnje pohvale nimam nič odvzeti. G. Haasnu se je poljubil strogo dramski, resni, časih celo patetični ton. V veseloigri je na mestu živahnost brez deklamacij in junaških poz. Ne smem pozabiti gospe Danilove, ki je v tej igri zelo primerna. Gledališča sta bili dve tretjini zasedeni.

K Ondričkovemu koncertu v Ljubljani v nedeljo dne 27. t. m. pripomnimo še, da je slavni virtuos slavil meseca aprila letos svojo petdesetletnico. Pri tej priliki se je priredil v praškem »Narodnem divadlu« njemu na čast slavnostni večer ter je bil povabljen mojster, da sodeluje pri koncertu in se na ta način oslavi sam. »Narodni Listy« pišejo o tem lepem slavlju sledeče: F. Ondriček si je pridobil med svetovnimi mojstri eno izmed prvih mest, med domačimi pa gotovo prvo, deloma vsled virtuoznosti, ki presega skoro meje dosegljivega, deloma vsled originalnosti v muzikalnem interpretiranju. Površna bliščečnost mu je tuja, nikdar se ni zadovoljil s samo bravuro, tehniškimi efekti, virtuozičeta mu služi samo kot nekako posredovanje občutkov, cilj pa mu je vsikdar globoko razumevanje skladbe same, njene vsebine in sloga; princip mu je glasba, samo glasba. Njej služi plemenito, vzvišeno in zato se povsod časti kot pravi umetnik v službi čiste svete umetnosti. Ondriček si svoje slave ni pridobil z briljantno, efektovno polnoigro. Njegova umetnost je globokejša. Slavi kot interpret nesmrtnih del: Bacha, Beethovna, Mendelsohna, Dvořaka, Paganinija. Skladbe teh genijev so stebri njegovega repertoarja. Mojstrsko izvajanje znanega, dosedaj še nedoseženega Beethovnovega koncerta na gosli uvrstilo ga je med največje umetnike. Ondrička ljubimo posebno zato, ker je naš, ker je Čeh, ki nikdar ni zatajil svojega pokolenja. Razširil je slavo češke glasbe po celem svetu, pridobil je češki umetnosti tudi v tujini ugled in priznanje in to tisti čas, ko so nam zapirala širni svet železna vrata predsodkov, zavisti, sovraštva. Skoro prekosil je sam sebe mojster ta večer z izvajanjem lastne, prekrasne »Česke rapsodije«, v kateri se liki rdeča nit vije od Ondrička tako ljubljani »Kde domov

muj"! Občinstvo, pod vtisom velike umetnosti, je priredilo svojemu ljubljensmu mojestru spontano ovacijo, ter se mu klanalo kot kralju gosli.

„Splošno slovensko žensko društvo“ priredi v prihodnjih mesecih štiri javna predavanja, in sicer 10. in 24. novembra ter 8. in 22. decembra vsakokrat zvečer. Naj bi se blagovolila druga društva ozirati na te prireditve.

K I. vseslovenskem shodu perotinarjev v Ljubljani priglasilo se je iz raznih krajev že več odličnih udeležnikov, ter je glede tega pričakovati povoljnega uspeha. Želeli bi bilo, da bi se posebno naša ožja domovina Kranjska, (ki ima za negovanje perotne povsem najugodnejše pogoje, katere izkoristiti najbinezamudila), odzvala vabilu k temu vevlažnemu shodu v najobilnejšem obsegu. Vzdignite se torej vsi ter pohitite dne 27. t. m. ob 10. dopoldne v belo Ljubljano v „Mestni dom“, da se tam osebno prepričate o vevlažnosti tega, za naš narod tako prepotrebne in koristnega shoda.

Kolo je ukradel neznan tat trgovcu Viktorju Medenu iz Ljubljane. Kolo je bilo vredno 130 K in je bilo ukradeno v Spodnji Šiški.

„Kje so tisti, ki vedno kriče za dobr. bit delavstva“. Na notico, priobčeno v našem listu dne 15. t. m., nas prosi g. I. Benedetti, da priobčimo to-le pojasnilo: „Ni res, da bi jaz ne bil plačeval delavcem popolnega njih zaslužka; res pa je, da so bili vsi moji delavci do 4. oktobra t. l. točno plačevani z dnino po 3 do 4 krone. Da pa niso vdobivali moji delavci svojega plačila pred 8. zvečer, je bil kriv le podjetnik Münz, ki mi ni izročil nobene soboto denarja pred 8. uro zvečer. Dokaz, priča g. policijski inšpektor na Voloski. Nadalje ni res, da bi bil jaz izginil ali zapustil delo. Res pa je, da mi je Münz proti najini pogodbi odvzel delo, ter da si je krivično prisvojil vse moje orodje, s katerim še vedno nadaljuje delo, za vse to se bom poslužil pravne poti, kakor bom tudi zahteval, da mi plača dolžnih 7600 K, ki sem jih jaz splašal delavcem za že izvršeno delo. Tožil bom Münza tudi za končni dobiček v znesku 10.000 kron, ki bi mi pripadel, ko bi bilo vse delo končano.

Iz Kranja se je nam poslalo to-le pojasnilo s prošnjo, da je objavimo: „Gorenjec“ prinaša v svoji zadnji številki vest, da so vrgle njegovega poročevalca članice ženskega odseka „Sokola“ v Kranju na svojem izrednem obnem zboru čez prag. Stvar pa je bila taka: V nedeljo, dne 13. oktobra, je bil v bralni sobi „Narodne čitalnice“ izredni občni zbor ženskega odseka kranjskega „Sokola“, ki se je pa radi prepjele udeležbe preložil na ponedeljek večer. Predno se je pričel občni zbor, je vstopil faktor Lampretove tiskarne, g. Lavoslav Mikuš, ter vprašal navzočega zastopnika odbora br. Janka Sajovica, če je na izrednem obnem zboru lahko navzoč kot poročevalec „Gorenjca“. Nato mu je pojasnil br. Sajovica, da imajo na obne zbere po pravih dstop samo članice in pa zastopnice odbora, kar je ravno on. Ako pa želi poročila o obnem zboru, da je mu bo preskrbel do torka ali srede, nakar je rekel g. Mikuš: „Potem je pa tako dobro, ne mudi se pa tako, da dohimo poročilo le do petka.“ Dostojno se je poslovil in odšel. — Ker je pa „Slov. Narod“ poročal že v sredo o izidu volitve na izrednem obnem zboru, zdelo se je br. Sajovicu nepotrebno pošiljati „Gorenjcu“ še posebnega poročila, ki bi bilo ravno tako.

Šest kilogramov težko repo je pridelal posestnik Janez Beravs vguigo Katrine iz Predtrga pri Radovljici.

Ljubezniv ljubimec. Tovarjniški delavci Ludvik Marolt, Ivan Eržen in Anton Bručaj so sedeli 16. t. m. v Ferjanovi gostilni na Savi na Gorenjskem. Ko je prišla Maroltova ljubica dekla Marija Ivačič mimo, jo je Marolt poklical k sebi. Bručaj je pa med njima zanetil prepir, v katerem je Marolt deklo vrgel v kuhinjo, tam po kleknil nanjo in jo s kuhinjskim nožem smrtnonevarno osuval pod vratom in po prsih. Divjaka so izročili sodišču v Kranjski gori.

Ipod Karavank. Piše se nam: Klerikalni občinski odbor v Predvoru, ki sestoji iz štirih župnikov in skoraj iz samih cerkvenih ključarjev, bo moral zidati prepotrebno novo šolo v Goričah. To pa nikakor ni vseh strastnemu župniku Mikušu iz Trstenika, ki si je znal pri volitvi krajnega šolskega sveta za Goriče spraviti samo svoje pristaše v omejeni šolski svet. Pri komisijskem ogledu je nastopal tako sirovo in sovražno, da je celo predsedalo klerikalnemu Cončniku. Šolske razmere v Goričah in Trsteniku so že tako žalostne, a prijatelj ljudstva, župnik Mikuš, jim niti to ne privoči, kar si

pri vsi svoji omejenosti občani sami nujno žele. Kaj ne, vi župnik, denarja za šolo je škoda, škoda ga pa ni bilo za naš nepotrební zvon. Še bolj pa denar mečete proč z napravo zvonika. Takih poskusov na račun davkoplačevalcev bi gotovo ne uganjali, ako bi imeli le količkak sočutja s svojimi župljani. Pa kaj to mar župniku, da je le bisaga polna. Ni čuda, da ga tri četrtine župljanov sovraži. Je pač mož postal nepoboljšljiv, kakršen je bil v Vipavi, takšen je tudi še danes!

Vinski semenj v Krškem. Včerajšnji vinski semenj v Krškem je bil od vseh dosedaj tam vršivših se semenjev najbolj obiskan. Prišlo je izvenredno mnogo vinskih trgovcev in gostilničarjev iz cele Kranjske in drugod. Tudi producentov je bilo jako veliko in ker so nudili mnogo dobre kapljice, se je tudi kupčija primerno razvila. Prodalo se je okrog 3000 hl. To je jako veliko. Upamo, da postane od sedaj naprej vinska kupčija živahna, kajti z letošnjim dolenskim vinom mora biti vsak kupec prav zadovoljen. Nekaj kupcev se je podalo čez Kostanjevico v Novo mesto, kjer se vrši enak semenj jutri ob 11. uri dopoldne. Želimo, da bi bila tudi na tem semnju obilna udeležba. Imena kupcev objavimo prihodnjé.

Ali bi ne bila tu akcija na pravem mestu? Iz obližja celjskega mesta se nam piše: Notorična istina je, da je cena živini v zadnjem času izdatno padla. A mesarji celjski se za to kar ne zmenijo ter cene mesu nikakor ne znižajo, marveč prodajajo meso po stari — dokaj dragi — navadi. Sevé oni so gospodarji in diktirajo, a odjemalci so primorani vedno enako drago plačevati! Činitelji, ki bi bili tu poklicani kaj storiti v zašito konsumujočega občinstva, — mestni urad Celje — se pa kar ne ganejo. Mesarji celjski so kartelirani in ne odjenjajo; če bi tudi kateri hotel, pa ne sme; za to skrbi že tisti, ki ima vse druge v svoji oblasti. Zakaj pa slavni celjski magistrat ne poseže vmes, kakor je to običajno drugod?

Požar. V Radgoznici pri Ptuju je pogorela hiša in gospodarsko poslopje Franca Postružca.

Ogenj. V Stanetincih pri Radgoni je pogorela hiša posestnika Franca Klemenčiča. Ogenj je bil najbrž poddejan.

Akademsko tehniško društvo „Tabor“ v Gradcu priredi svoj I. redni občni zbor v zimskem tečaju dne 26. oktobra ob 8. zvečer v restavraciji „Bierjacki“. Spored: 1. Čitanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. poročilo klubov in odsekov, 4. poročilo preglednikov, 5. proračun, 6. volitve novega odbora, 7. vsprejem novih članov, 8. slučajnosti. — Slovanski gostje dobrodošli!

Akademsko društvo slovenskih agronomov „Kras“ na Dunaju priredi svoj I. redni občni zbor 28. t. m. ob 7. zvečer s tem-le sporedom: 1. Čitanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. volitve, 4. samostojni predlogi, 5. slučajnosti. Lokal: Rest. R. Holzer, XVIII. Türkenschanzstr. 19. — Slovanski gostje in prijatelji društva dobrodošli!

Rosete za električno železnico v Opatiji. Iz Opatije se nam piše: Kakor se je že svoječasno v „Slovenskem Narodu“ javilo, protivi se večina hišnih posestnikov v Opatiji stavljenju takozvanih roset za električno železnico na svoje hiše. Ze prvkrat se je opozorilo v „Slovenskem Narodu“ namestništvo v Trstu, da naj se stvar dobro preudari prej, nego se da Münzu dovoljenje za pribitje teh usodepolnih roset na hiše poedinih gospodarjev potom eksproprijacije. Kakor se pa iz sedanjih odlokov namestništva vidi, bilo je to vse metanje boba v steno in hišni gospodarji so dobili brez vsake garancije, da te rosete ne bodo škodljive hišnemu miru, po katerega gostje trumoma prihajajo v Opatijo, povelje od zgoraj, da morajo pustiti staviti roseta na svoje hiše. Zaradi nekega žida Münza misli se tu oškoditi sto in sto dobrih in poštenih državljanov. Kje je tu le mrvica pravice? Zakaj se ne stori s hišnimi gospodarji nekeke pogodbe glede teh roset, da te ne bodo nič kalile hišnega miru in da bi imel v protivnem slučaju hišni gospodar pravico roseto takoj odstraniti na stroške podjetnika? Zakaj se torej ne sklepajo taki pogoji? Zato menda, ker se ve, da bi v tem slučaju morale zleteti že drugi dan, ko bi počela električna železnica voziti, te rosete z zida, ker je konstatirano, da v sobah, kjer je v bližini taka roseta, ne more vsled vednega brenčanja nihče mirno prebivati. A v Opatiji so vse sobe najlepše uredene za komodno prebivanje, in sedaj naenkrat naj bi se storil ta nečuvni napad od strani vlade na te sobe in sploh na hišne posestnike, kateri bi s tem trpeli ogromno škodo. Prisrje proti temu nasilstvu od strani vlade so vsi posestniki po svojih odvetni-

kih vložili na c. kr. ministrstvo za notranje stvari.

Eden prizadetih. **Mati utopila lastnega otroka.** V Trstu je 24letna brezposelna dekla E. Milija Furlan iz Sežane vrgla v vodnjak svojega 9 mesečnega otroka, ki je sveda utonil. Ko so jo prijeli, je odkrito priznala svoj zločin, ki ga je storila, ker ni mogla preživljati otroka. Priganjal jo je v to tudi otrokov oče, posestnik Vincenc Hmelak. Furlanovo so izročili sodišču.

Vlom. V stanovanje Osvalda Agostiniča v Trstu je vlomil neznan tat in odnesel za 700 kron vrednosti.

Smrtnonevarno je ranil v Trstu 50letni urar Maksimilijan Frank 38letnega železniškega uslužbenca Josipa Kralja. Zabodel ga je 6krat.

„Streliški klub“ pri „Novem svetu“ (gostilna g. Mraka), opozarja svoje člane na sestanek, kateri bo jutri v soboto, dne 26. t. m. ob 1/2 9. zvečer.

Nočna idila. Ko je snoči hlapec Jožef Žagar po Miklošičevi cesti razgrajal in pasante zmerjal, ga je stražnik opozoril na dostojnost. Fant se pa ni dosti zanj zmenil, marveč je zmerjal še njega in ga slednjič sunil v prsi, a ga tudi to ni rešilo špehovke. — Nekoliko pozneje se je v neki gostilni v Wolfvoh ulicah neki brivec začel z natakarih pripraviti in ko se je zanj potegnil nek postrežek, ga je brivec postavil zato še na cesto. Mož je kolovratil potem k Maliču in hotel kupiti mesnih obrezkov. Ker mu je pa vratar zabičeval, da je restavracija že 14 dni zaprta, mu je za to vljudnost razpraskal obraz. Konec je bil, da so sitneži poslali v špehovko se prespat. — Po polnoči se je oglašil na sv. Petra cesti ljudski pevec v osebi nekega veseljaka, in s svojim „milim“ glasom dosegel uspeh, da so ljudje začeli odpirati in mesto mu ploskati, glasno godrnjati. Ker pa svojega koncerta ni hotel končati tudi potem, ko ga je stražnik svaril, mu je ta odvzel licenco s tem, da ga je odvedel v špehovko. Če je tam tudi svojima tovarišema koncertoval, stone molče.

Dozdevni mlad samomilec. Dne 24. septembra je opazila v Sekiri ob Vrbskem jezeru restavratek Gollerjeva na izkrovalnem mostiču nekega okoli 14 let starega dečka, kateri je zamišljen motril v vodo, potem pa je vzel z glave klobuk in tako še nadalje zrl v jezero. [Ko je šla Gollerjeva potem v kuhinjo, je čula, da je nekaj padlo v vodo in ko je šla potem pogledat, je opazila, da je voda pluskala in so se delali po površju mehurčki. Ker ni bilo navedenega dečka nikjer več videti, se sumi, da je skočil v vodo in se vtopil. Ko je držal v roki klobuk, je mali nesrečnež najbrže molil zadnjo molitev. Kjer se kak tak deček pogreša, naj interesovanci naznanijo mestni policiji ljubljanski oziroma svojemu okrajnemu glavarstvu.

Prijet tat. Včeraj popoldne je pred Podbojavo trgovino na Sv. Petra cesti že 9krat predkaznovani delavec Rudolf Velikonja iz Železnikov ukradel nekaj visečega perila. Ko je Podbojova žena to opazila je skočila za njim in mu perilo odvlela. Učmovič se je potem zatekel v bolnišnico z namenom, da se tam skrije, a ga je tudi tukaj doletela roka pravice. Oddali so ga sodišču.

Navaren strel. V nedeljo popoldne je k neki stranki v II. nadstropju hiše št. 7 v Novih ulicah prifrčala krogla, ki je šla skozi zunanjo in znotranjo šipo, kakor tudi skozi zagrinjalo. Ko bi bila krogla šla v sobo pri spodnjem delu okna, bi bil dijak, ki se je pri oknu učil, gotovo žrtev smrti. Kdo da je streljal, še ni dognano.

Nepreviden kolesar. Dne 22. oktobra je na ovinku Miklošičeve ceste in Marijinega trga neki kolesar takurno vozil, da je na tla podrl nekega 6letnega dečka.

Zatekel se je k železniškemu delavcu J. Lapu kratkodlakast pes z belimi lisami in brez ovratnika.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 146 Hrvatov, 40 Slovencev in 30 Macedoncev. 15 Slovencev je šlo na Westfalsko 105 Slovencev in Kočevarjev pa v Slavonijo. 69 Hrvatov se je povrnilo s Pruskega.

Izgubljena je bila 19. t. m. denarnica, v kateri je bilo 20 K denarja. **„Društvena godba ljubljanska“** koncertuje jutri v soboto v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidel). Začetek ob pol 8. zveč. Vstop prost.

*** Drobne novice.** Šest milijonov dolga je napravil veleposelnik Pavonović v Vukovaru.

— Velika tatvina se je izvršila v severnočeškem obrtnem muzeju v Liberehi. Pokradenih je mnogo dragocenih, starinskih predmetov iz srebra.

— Zarota proti srbskemu prestolonasledniku?

Nemški časopisi združujejo vest, da je bila med častniki belgrajske garnizije razkrita zarota proti prestolonasledniku, in sicer so bili zarotniki isti, kakor leta 1903. Zato se tudi ne upajo prestrogo nastopiti proti njim, temuč jih 18 le premestijo iz Belgrada v provinco. Tozadevni ukaz vojnega ministrstva je že izišel.

— **Brambovski minister** postane baje po odstopu podmaršala Latscherja, podmaršal Georgi.

— **Proti Maksimu Gorke**mu in njegovemu založniku je uvedena sodna preiskava zaradi romana »Mati«, češ, da roman proslavlja socializem.

— **Velik denarni polom** grozi nastati v Zedinjenih državah Severne Amerike, ker je propadel orjaški trust »Westinghouse« ter potegnil za seboj neštivilno bank in denarnih zavodov. Zavladala je splošna panika in vlada hoče pomagati z državnim denarjem, samo da pomiri narod.

*** Ostudne orgije med nemško aristokracijo.** Drugi dan obravnave grofa Moltkeja proti Hardenu je spravil na dan stvari, o kakšnih bi se največji moralni propalež ne upal v družbi govoriti. Zaslšana je bila ločena žena grofa Moltkeja, ki je izpovedala, da se je mož takoj drugi dan po poroki odvrnil od nje, ker mu je grof Eulenburg prepovedal z njo občeati. Zato pa sta bila oba grofa v drug drugega tako zaljubljena, da sta se pred njo objemala, da je njen mož stiskal k srcu in poljuboval žepno rutogrofa Eulenburga. Oba sta bila cesarjeva adjutanta. — Hardenov zagovornik justični svetnik je nato javno nastopil s obdolžitvijo, da so bili skoraj vsi aristokratje, ki so obdajali cesarja, pederasti. Za svojo obdolžitev je navedel več prič, ki so takoj nastopile. Tako je izpovedal bivši kirasir Pollhart, da je ritmojer grof Lynar povabil njega in več tovarišev v svojo vilo. Obledi so morali bele hlače in visoke čevlje. V vili je bilo več gospodov, izmed katerih je vkljub mraku spoznal grofa Moltkeja, grofa Hohenaua in kneza Eulenburga. Pri polku je splošno bilo znano o nenravnih izgredih visokih častnikov, med njimi sta se imenovala poleg cesarjevega adjutanta tudi princ Friderik Leopold in Friderik Henrik. Kaj se je uganjalo z vojniki v vili, tega seveda ni mogoče povedati. Nadalje je izpovedal stražmešter gardnega polka, da ga je vojaški sluga grofa Lynarja prosil, naj ga vzame k polku, ker so grof in drugi visoki gospodje proti njemu preveč — ljubeznivi.

*** Potres v Južni Italiji.** Ob polu 10. zvečer 23. t. m. so imeli po celi Južni Italiji prav močan potres. Vasi Sant Onofrio se je zrušilo par hiš. Vas Ferruzzano je popolnoma porušena. Zelo mnogo škode je v vaseh Brancialeone, Gerace in Sinopoli. V Sinopoli je celo rodbino podkopalo pod razvalinami hiše. V San Georgiju se je zrušilo več hiš, pri čemer je bilo pet oseb ubitih, šest pa ranjenih. V Geraceju se je zrušil monumentalni stolp. Katedrala je hudo poškodovana. Med prebivalstvom je zavladal nepopisen strah, ker je šele pred dvema leti preživelo vse strahote potresa. Dasi je bil neprestano dež, vendar je vse bežalo na prosto. Tudi meščani v Mesini so prebili vso noč na prostem. V Kalabrijo so takoj odšli posebni vlaki z inženirji in vojniki iz Rima. V Sorobosti sta ubiti dve osebi. V Serdeju se je zrušila dragorena katedrala. — V St. Hilariu je bilo pet oseb ubitih. Branca Leone je popolnoma porušena. »Tribuna« poroča iz Ferruzzana, da je potres zahteval 100 človeških žrtev.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Pri tatvini zasačen. Delavec Fr. Kopač iz Medvod je stanoval pri posestniku Francetu Kerma v nerju v Lazih. Dne 29. septembra t. l. je šel gospodar s svojo družino k blagoslovljenju nove vaske kapelice. To priliko je Kopač porabil, da je vdrl skozi zaprto okno v ozadju hiše v sobo, kjer se je nahajala obleka, sod vina in v zaprti skrinji okoli 100 K denarja. Pravčasno sta ga zasačila gospodar in France Mrhar, katerima se je izgovarjal, da ni nameraval kra- sti, marveč da je hotel iti le v sobo spat. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe.

Zaradi oskrumbe neke 10letne deklice, je bil po tajni razpravi obsojen 68 let stari prevzitek France Zeleznikar iz Suhadol na dva meseca ječe.

Tatinska dekla. Helena Tomac, služkinja pri posestniku in gostilničarju Andreju Burgarju v Postojni, je iz zaklenjene omare izmaknila bankovec za 100 K, eno rjuho in steklenico z žganjem. Nihče ni sumil, da je Helena Tomac tatice, šele ko jo je gospodinja v kleti zasačila pri točenju žganja, se je sum obrnil na njo.

Gospodar je našel v njenem kovčegu vzeto rjuho in steklenico z žganjem, in ko jo je Burgar zaradi vzete bankovca za 100 K trdo prijel, prinesla mu ga je nazaj. Obsojena je bila na 3 mesece težke ječe.

Mesto v Ameriko v zapor. Še ne 20 let stari Jožef Golobič, delavec v Strekljevcu, jo je hotel pred prvim naborom popihati v Ameriko, a je bil na ljubljanskem kolodvoru po redarju zasačen. Golobič pravi, da bi bil nazaj prišel do drugega nabora, če bi bil prvega zamudil. Ker mu pa sodišče na hotelo tega verjeti, ga je obsojilo na 3 tedne strogega zapore.

Z ukradenim denarjem se je bahal. Alojzij Jesih je služil pri Mariji Globokar, posestnici v Rudniku, za hlapca. Obdolženec je zelo nevarna oseba tuji lastnini in je bil zaradi tega že mnogokrat kaznovan. Todi v tej službi je pokazal svojo spretnost ter je gospodinji iz žepa njenega krila izmaknil 54 K. Isto popoldne je Jesih v Jeršnovi gostilni popival in se bahal z ukradenim denarjem. Obsojen je bil v 13mesečno težko ječo.

Dva mlada nasilnika. Jakob Zabrezovnik in France Zernec, še ne 20 let stara delavca, sta dne 29. septembra t. l. popivala in se klatila po Hrušici. Popoldne istega dne sta prišla pred Werglezovo stavbo in nagajala tam delavkama. Ko ju je gospodar zaradi tega ozmerjal, razbil je Zabrezovnik električno baterijo in napravil 15 K škode. Nato je udaril gospodinjo Katarino Werglez in vzel 2 K vreden sveder, kar je zapazil zidar Franc Benda in povedal Matevžu Werglezu. To je dalo obdolžencema povod, da sta jela Bendi groziti, da ga morata umoriti. Kričala sta, da mora še tisto noč »crkniti«; pri tem je držal Zernec odprti nož v žepu. Ker sta vedno bolj nasilno postopala, so ju orožniki aretovali. Zabrezovnik se je vprico orožnikov izrazil, da bo Bendu glavo odrezal, ko bo iz zapore izpuščen. Oba trdita, da sta bila pijana. Zabrezovnik je bil obsojen na 5 mesecev, Zernec pa na 4 mesece težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 25. oktobra. Danes se je nadaljevalo prvo čitanje nagodbe. Kot prvi je govoril načelnik nemško-nacionalnega kluba dr. Chiari. Grozil je vladi, da preprečijo Nemci nagodbo, ako bi skušala vlada Slovan pridobiti za-se z narodnimi koncesijami. Dr. Lueger je napadal Madžare ter zahteval, naj se Madžarom ne dajo nobene narodne koncesije v armadnem vprašanju. Ministru zunanjih del baronu Aehrenthalu je očital, da je Madžarom preveč naklonjen, kar zlasti izpričuje dejstvo, da je poslal na tako važno in odgovorno mesto, kakor je poslaniško v Carigradu, madžarona Pallavicinija. Nadalje je zahteval pojasnila glede Bosne in Hercegovine, ki se sedaj upravlja, kakor bi bili madžarski pokrajini, ter terjal, da se v teh deželah uvede taka uprava, da bo v nji prišlo do veljave domače prebivalstvo. Le, če bo vlada ugodila vsem tem postulatam, bodo krščanski socialci glasovali za nagodbo. Na to sta se govorila socialist dr. Ellenbogen in Mladoček dr. Fiedler. Seja še traja. Prihodnja seja bo ponedeljek.

Dunaj 25. oktobra. Mladočška stranka je v parlamentu popolnoma izolirana. Mladočehi stopijo v opozicijo in bodo, kakor se kaže, tiho podpirali obstrukcijo. Mesto obeh mladočških ministrov stopita v kabinet en češki agrarec in en češki klerikalec. S tem postane ministrstvo še bolj klerikalno, kakor je bilo dosedaj. Ali se ministrstvo že sedaj popolni, ali šele po rešitvi nagodbenih predlog, še ni gotovo, toliko pa je gotovo, da se izpopolni v zgoraj omenjenem smislu.

Dunaj 25. oktobra. Danes ob enajstih je imela parlamentarna komisija čeških strank sejo, na kateri se je sklenilo, da imata dr. Fořt in dr. Pacak še danes baronu Becku predložiti svojo demisijo. Isto je bilo sklenjeno tudi v plenarni seji vseh čeških skupin. Prošnjo za demisijo izročita dr. Fořt in dr. Pacak še danes ministrskemu predsedniku baronu Becku.

Dunaj 25. oktobra. Ministrski predsednik baron Beck je imel danes dolgotrajno konferenco s poslanci dr. Kramarjem, Mastalko, dr. Srbom in dr. Dvořakom. O predmetu in vsebini konference se čuva najstrožja tajnost.

Dunaj 25. oktobra. Cesarjevo zdravstveno stanje je tako povojno, da se v prihodnje ne bodo več izdajali buletini.

Rim 25. oktobra. Vlada je nazakala za ponesrečenje v Kalabriji 100.000 lir. Na lice mesta je poslal »Rdeči križ« svoje ambulatorije in zdravnike. Vlada je poslala veliko vojno ladjo z živili. V Casanovi se je podrl 20 hiš.

Listnica uredništva.
Ahasver v Kamni gorici. Anonimno
v koši!

Sanatogen

Več nego 5000 profesorjev in
zdravnikov vseh kulturnih dežel
ga je sijajno ocenilo kot najuspešnejši
krepljivi in osveževalni pomoček.

**Krepi telo.
Jači živce.**

Dobiva se po lekarnah in droge-
rijah. Knjižice pošilja zastoj in
poštne prosto Bauer & Cie., Berlin,
SW. 48. — Generalno zastopstvo:
C. BRADAY, Dunaj I., Fleisch-
markt 1.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 24. oktobra: Emil Reisch, nared-
nikov sin, 1 leto. Metelkove ulice 2. Božjast
V deželni bolnici:

Dne 23. oktobra: Mihaela Vivoda, klo-
bučarjeva hči, 3 leta. Abscessus frig. sin.
multipl.

Borzna poročila

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“
Uradni kurzi dun. borse 25. oktobra 1907

Valutni papir	Dinar	Blag
100% majska renta	95 85	96 45
100% srebrna renta	97 40	97 80
100% avstr. krona renta	96 95	96 15
100% zlata	113 95	114 15
100% ogrska krona renta	92 50	92 70
100% zlata	109 80	110 —
100% posojilo dež. Kranjske	97 75	98 75
100% posojilo mesta Spiljet	110 40	110 60
100% Zadar	99 30	100 40
100% bos.-herc. železniško	98 —	99 —
100% posojilo 1902	96 —	96 20
100% deška dež. banka k. o.	96 40	97 —
100% ž. o.	—	—
100% zast. pisma gal. dež.	59 —	100 —
100% hipotekne banke	—	—
100% pešt. kom. k. o. z	101 50	102 50
100% 10% pr.	—	—
100% zast. pisma innerst	97 —	98 —
100% hranilnice	—	—
100% zast. pisma ogr. com.	96 75	97 75
100% dež. hranilnice	98 75	99 75
100% z. pis. ogr. hip. ban.	—	—
100% obl. ogr. lokalnih ž.	98 50	99 50
100% leznic d. dr.	99 75	100 75
100% obl. češke ind. banke	—	—
100% prior. lok. želez. Trst.	99 20	100 20
100% Poreč	98 75	99 75
100% prior. dolenskih ž.	99 75	100 75
100% prior. juž. žel. kup.	99 20	100 20
100% avstr. pos. za žel. p. s.	—	—

Švedske od l. 1860	148 25	150 25
od l. 1864	257 75	261 75
tziske	141 —	145 —
zem. kred. i. omstaje	269 —	275 —
ogr. kred. i. omstaje	269 —	275 —
ogr. kred. hip. banke	243 —	249 —
srbske a. frs. 1860	97 —	103 30
tziske	183 —	184 —
Belgijske	19 50	21 50
Kreditne	443 —	449 —
kom. oke	92 —	96 —
Krakovske	92 —	95 —
Ljubljanske	60 75	64 75
Avstr. rdeč. križa	44 25	46 25
Ogr.	25 85	27 85
Rudolfove	68 —	72 —
Saichurske	2 6	21 4
Dunajske kom.	4 90	4 96

Državne železnice	147 75	148 75
Državne železnice	652 75	653 75
Avstr.-ogr. bank	1760 —	1770 —
Avstr. kreditne banke	681 75	682 75
Ogrske	739 75	74 25
Žrnovstenske	239 50	240 50
Žrnovstenske	725 —	73 —
Žrnovstenske	601 5	602 25
Žrnovstenske	2645 —	2655 —
Žrnovstenske	541 —	542 —
Žrnovstenske	257 —	260 —
Žrnovstenske	462 —	464 —
Žrnovstenske	146 —	149 —

Č. kr. cekin	11 57	11 41
20 franki	19 18	19 21
100 franki	26 48	26 52
100 franki	24 04	24 10
100 franki	117 17	117 57
100 franki	95 91	96 15
100 franki	2 63	2 74
100 franki	4 74	5 —

Žirne dane v Dunajskem.

Dne 25. oktobra 1907.

7 dana za mrazem 80°.		Srednji srednji tlak 736.0 mm.			
septembra	Uas opazovanja	Stanje barometra v mmHg	Temperatura v C°.	Vetrovi	Nebe
24	9. zv.	736.7	13.0	brezvetrno	del. jasno
25.	7. sj.	736.1	7.0	sl. svzhod	megla
26.	3. pop.	734.8	17.0	sred. vzh.	del. oblak.
Srednja vžerajšnja temperatura: 13.9° nor- male 8.9°. — Padavina v mmHg 0.0					

Meteorološko poročilo.

septembra	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetrovi	nebo
24	9. uv.	736 7	13 0	brezvetno	del. jasno
25	7. uv.	736 1	7 0	sl. svzhod	megla
26	9. uv.	734 8	17 0	ared. vzh.	del. oblak.

Srednja večerajšnja temperatura: 13 9° nor-
male 8 9°. — Padavina v mm 0 0

Razne prevode

Iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi ceno izvežban uradnik v tej
stroki.

Naslov v upravnstvu „Slov.
Naroda“.

Trgovski pomočnik

vojaščine prost, sedaj vodi večje trgo-
vine mešane stroke, želi
primerne službe.

Vstop po dogovoru. 3618-1
Vprašanja pod šifro „L. M. 1000“
na upravnstvo „Slov. Naroda“.

V najem se odda

hiša

št. 3 na Viru pri Domžalah.

Pripravna je za gostilno in trgo-
vino. 3618-1
Več se izve istotam, ali pa pri
Fr. Stupicu, trgovcu v Ljubljani,
Marije Terezije cesta št. 1.

Šolske knjige

v predpisanih izdajah

za vse šole

se vedno dobé v

„Narodni knjigarni“

Jurčičev trg št. 3.

3633

Posteljno perje in puh

oprano in osnaženo

1/2 kg od 45 kr. naprej

807 34 prodaja

C. I. Hamann
v Ljubljani.

3633

! Ponos!

vsake gospodinjke je dobra kava, zato naj ne manjka v nobenem
gospodinjstvu

Planinškove pražene kave.

Vsaka gospodinja, ki je le enkrat poskusila

Planinškovo praženo kavo

jo kupuje vedno, ker je ta kava vedno sveža in pražena potom vro-
čega zraka, skrbno izbrana nezdravih in nezrelih zrn, vedno enake
kakovosti, najizdatnejša — zato najcenejša. Nobena gospodinja
naj ne opusti vsaj enega poskusa.

Prva Ljubljanska velika žgalnica kave

Dunajska cesta, naproti kavarne Europe.

3936 45

Hamburg-Amerika Linie

Voznja traja

dni 6 dni

izvrstna prilika za potovanje

je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

„Amerika“ 24.000 ton

„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25.000 ton

toraj še enkrat večji

kakor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:

Ljubljana

Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

3633

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

12-123 Podružnica v SPLJETU.

Delniška glavica K 2.000.000.

Stritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Rezervni fond K 200.000.

aprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje

od dne vloge do dne dviga po 4 1/2 %.

Rentni davek plača banka sama.

3633

la kislo zelje, delikatesa

s sodčkom vred po 10 K za 100 kg po

povzetju iz Znojma, na cele vagone pri-

merno canje, dobavlja 3622-4

F. Fischer, Znojem.

Izvoz kumar in konserv. — Tvorilca za

kislo zelje s strojnimi obratomi.

3633

Sprejme se spretna

blagajničarka

Ozira se samo na starejšo moč,

ki so že poslovala v enaki službi.

Ponudbe pod „Spretna“ poštno

ležeče, Ljubljana. 3615-1

3633

Dne 7. novembra t. l. ob devetih

zjutraj se bo vršila

javna dražba

pri župni cerkvi Sv. Križa pri Trliču

za zgradbo novega pokopališča.

Proračuneno je na 4000 kron.

Proračun in načrti so razgrnjeni

za pregled pri županu v Sebenjah.

Pred dražbo mora vsak ponudnik vlo-

žiti varščino 10 %.

36 2-1

Županstvo Križe pri Trliču

dne 23. oktobra 1907.

Župan: Janez Fajfar.

Hotel „Južni kolodvor“

(A. Seidel.)

Jutri, v soboto, 26. oktobra

KONCERT

Ljublj. društvene godbe.

Začetek ob polosmih. Vstop prost.

Za obilni obisk se priporoča

A. Seidel,

hotelir.

3633

Velika prodaja

v Angl. skladišču oblek

do 2. novembra t. l.

zaradi ogromno velike zaloge

damske, deške, dekliske in

moške konfekcije.

Cene brez konkurence.

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

3637 2

la kislo zelje, delikatesa

s sodčkom vred po 10 K za 100 kg po

povzetju iz Znojma, na cele vagone pri-

merno canje, dobavlja 3622-4

F. Fischer, Znojem.

Izvoz kumar in konserv. — Tvorilca za

kislo zelje s strojnimi obratomi.

3633

prosto voljna dražba

pohištva, obleke, perila, posode itd.

8563 4

Gozd naprodaj.

Tik ob ljubljanskem mestu se

je na površini 31.574 štirjakkih metrov

leta 1903. zasadi 30.000 smrek.

Ta gozd, ki je tudi s kostanji gosto

zarastel, in ima jako ugodno lego,

se prodaja iz proste roke.

Vprašati je pri Petru Lassniku

v Wolfvovih ulicah št. 1 v Ljubljani.

3634

Stavbni prostori

okoli kolizejskega poslopja

pripravnici za vile

se prodajo od 10 kron do 20 kron

kvadratni meter.

Več: v pisarni Deghenghi ob

Dunajski cesti št. 22. 3621 4

Hotel „ILIRIJA“.

V obedovalnici ob pogrnjenih mizah.

Danes, v petek 25. oktobra

velika

varietetna

predstava

dunajske varietetne družbe.

8 oseb: 4 dame, 4 gospodje. Samo

aristi prve vrste. 3604-2

Za Ljubljano popolnoma novo!

Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina —.

3633

Išče se

izvežbana kuharica

katera bi prevzela

kuhinjo v gostilni v Vegovih ulicah št. 10.

3633

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7:05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,

Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst,

c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Ce-

lovec, Praga.

7:07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Gro-

suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:

Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec,

Praga.

11:40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:

Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica